

PREZES
NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ

Przemysław Rosati

Warszawa, 27 czerwca 2023 roku

Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

NRA.145-I.3.2023

Szanowny Panie Premierze,

Z uwagą zapoznałem się z treścią wydanego przez Pana rozporządzenia z dnia 21 czerwca 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie osób prawnych zastępowanych przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej oraz opłat ponoszonych za usługi prawne świadczone przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, a także opłat za przeprowadzenie postępowania przed Sądem Polubownym przy Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności w części dotyczącej treści § 6 ust. 1 tego rozporządzenia, w świetle którego za wykonywanie zastępstwa osoby zastępowanej w sprawach majątkowych w pierwszej instancji, w których wartość przedmiotu sprawy wynosi:

- a) do 5000 zł – uiszcza się opłatę w wysokości 900 zł,
- b) powyżej 5000 zł do 10 000 zł – uiszcza się opłatę w wysokości 3600 zł,
- c) powyżej 10 000 zł do 50 000 zł – uiszcza się opłatę w wysokości 7200 zł,
- d) powyżej 50 000 zł do 200 000 zł – uiszcza się opłatę w wysokości 10 800 zł,
- e) powyżej 200 000 zł do 2 000 000 zł – uiszcza się opłatę w wysokości 21 600 zł,
- f) powyżej 2 000 000 zł do 5 000 000 zł – uiszcza się opłatę w wysokości 30 000 zł,
- g) powyżej 5 000 000 zł do 10 000 000 zł – uiszcza się opłatę w wysokości 50 000 zł,
- h) powyżej 10 000 000 zł – uiszcza się opłatę w wysokości 70 000 zł.

Chciałbym zwrócić uwagę Pana Premiera na fakt, iż za tożsame rodzaje spraw adwokaci otrzymują wynagrodzenie za świadczenie pomocy prawnej z urzędu trzykrotnie niższe. Zauważyć należy, że zgodnie z § 8 rozporządzenia z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu stawki opłaty wynoszą przy wartości przedmiotu sprawy:

- 1) do 500 zł – 60 zł;
- 2) powyżej 500 zł do 1500 zł – 180 zł;
- 3) powyżej 1500 zł do 5000 zł – 600 zł;
- 4) powyżej 5000 zł do 10 000 zł – 1200 zł;

- 5) powyżej 10 000 zł do 50 000 zł – 2400 zł;
- 6) powyżej 50 000 zł do 200 000 zł – 3600 zł;
- 7) powyżej 200 000 zł do 2 000 000 zł – 7200 zł;
- 8) powyżej 2 000 000 zł do 5 000 000 zł – 10 000 zł;
- 9) powyżej 5 000 000 zł – 16 600 zł.

Prawo pomocy prawnej świadczonej z urzędu, wprost przywołane w zakresie spraw karnych w art. 42 ust. 2 Konstytucji RP, polega na świadczeniu przez adwokatów opłacanej przez Państwo pomocy pełnomocników i obrońców na rzecz osób fizycznych lub jednostek organizacyjnych, które na skutek trudnej sytuacji finansowej nie mogą skorzystać z pomocy prawnej z wyboru. Prawo pomocy jest zagadnieniem nie tylko proceduralnym, ale również ma znaczenie społeczne i finansowe. Dzięki ustanowionemu adwokatowi z urzędu takie podmioty mają ułatwiony udział w postępowaniu, co ma szczególnie istotne znaczenie społeczne. Bez takiej pomocy podmioty te nie mogłyby bądź w ogóle, bądź w należyty sposób uczestniczyć w postępowaniu, co mogłoby wpływać ujemnie na ich sytuację prawną. Pomoc prawna ma zatem służyć ochronie faktycznej równości obywateli wobec prawa. Równość ta, będąca standardem demokratycznego państwa prawnego, jako taka zostaje zniweczona, gdy sytuacja materialna podmiotu uniemożliwia mu faktyczne dochodzenie swoich praw lub ochronę swoich interesów przez sąd. Trybunał Konstytucyjny w swoim orzecznictwie wskazywał, że prawo pomocy prawnej z urzędu ma rangę konstytucyjną oraz wynikającą z wiążących Polskę międzynarodowych standardów ochrony praw człowieka i nie dotyczy tylko spraw karnych, ale wszystkich spraw rozpoznawanych przez sądy, co z kolei wiąże się z gwarancją realizacji prawa do sądu, która wynika z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz zapobieganiu zamykaniu drogi sądowej w dochodzeniu naruszonych wolności i praw – art. 77 ust. 2 Konstytucji RP (por. wyrok TK z dnia 29 sierpnia 2006 r., sygn. akt: SK 23/05 i 16 czerwca 2008 r., sygn. akt: P 37/07). Instytucja pomocy prawnej świadczonej z urzędu, jak i zwolnienia od kosztów sądowych, mają w swej istocie łagodzić skutki nierówności ekonomicznej podmiotów, gwarantując im jednakowy dostęp do sądu (tak w wyroku TK z dnia 16 czerwca 2008 r., sygn. akt: P 37/07).

W związku z powyższym system pomocy prawnej udzielanej z urzędu powinien być przedmiotem szczególnej uwagi prawodawcy, w tym w zakresie kosztów nieopłacanej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

Pomoc ta jest odpłatna – z tym, że płatność za czynności profesjonalnego pełnomocnika w sprawach zleczanych mu z urzędu przejmują na siebie Skarb Państwa. Zapewnienie bowiem pomocy prawnej osobom, których ze względu na sytuację materialną nie stać na ponoszenie kosztów tej pomocy, należy do obowiązków władzy publicznej i stanowi jedną z gwarancji urzeczywistniania konstytucyjnego prawa do sądu (por. postanowienie TK z dnia 18 listopada 2014 r., sygn. akt: Ts 263/13). Pomoc prawna świadczona z urzędu, jak każda inna, do której w myśl art. 5 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze zobowiązuje się adwokat, składając ślubowanie, ma jednolity charakter. Ustawa ta w art. 1, wskazując na zadania i cechy adwokatury, podaje je jako jedne, nie różnicując ich na te wykonywane przez adwokata na zlecenie klienta z wyboru czy też na zlecenie Państwa w ramach pomocy prawnej udzielonej z

urzędu. W obu przypadkach adwokat zobligowany jest do dochowania jak największej staranności w wykonywaniu swoich obowiązków i dbania o interesy klienta. Sam adwokat z kolei nie może różnicować podejmowanych przez siebie działań tylko dlatego, że prowadzi sprawę wyznaczoną (narzuconą) mu przez Państwo. Byłoby to sprzeczne z ideą adwokatury i wykonywaniem przez adwokatów zawodu zaufania publicznego, zasadami i celami funkcjonowania palestry oraz bezwzględnie niezgodne z zasadami deontologicznymi. Zbiór Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (Kodeks Etyki Adwokackiej) nie różnicuje działań podejmowanych przez adwokata z wyboru i z urzędu, gdyż każdorazowo celem podejmowanych przez adwokatów czynności zawodowych jest ochrona interesów klienta (§ 6). Adwokat powinien wykonywać czynności zawodowe według najlepszej woli i wiedzy, z należytą uczciwością, sumiennością i gorliwością. Obowiązkiem adwokata jest stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych i dążenie do utrzymania wysokiej sprawności zawodowej (§ 8).

Aktualnie w systemie prawnym – biorąc pod uwagę rozporządzenie wydane przez Pana Premiera i rozporządzenie wydane przez Ministra Sprawiedliwości, które przytoczyłem powyżej – istnieje niczym nieuzasadnione zróżnicowanie opłat za świadczenie pomocy prawnej za takie same czynności i w takich samych sprawach. Zróżnicowanie stawek opłat w tych dwóch aktach wykonawczych wskazuje, że prawodawca wyodrębnia dwa rodzaje pomocy prawnej: udzielonej dla osób prawnych zastępowanych przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej oraz udzielone przez adwokatów z urzędu w ramach tzw. prawa ubogich dla osób szczególnie potrzebujących tej pomocy. Oznacza to niestety sytuację, w której władza wykonawcza deprecjonuje pomoc prawną dla osób najbardziej tego potrzebujących.

Dodać należy, że art. 32 ust. 1 Konstytucji RP przewiduje prawo do równego traktowania przez władze publiczne oraz zasadę równorzędności stron. Zgodnie z tą regulacją każdy ma prawo do takiego traktowania, jak osoby znajdujące się w analogicznej (co do istotnych elementów) sytuacji. Przepis ten odnosi się do organów stanowiących prawo i określa standard stanowienia prawa (tzw. równość w prawie) oraz do podmiotów stosujących prawo i rozstrzygających spory prawne (tzw. równość wobec prawa), kształtując standard jego szeroko rozumianego stosowania. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 15 lipca 2010 r., sygn. akt: K 63/07, podsumował, że równość w stanowieniu prawa oznacza jest nakazem kierowanym do prawodawcy w procesie tworzenia norm prawnych generalnych i abstrakcyjnych dotyczących kształtowania w sposób jednakowy (podobny) sytuacji prawnej podmiotów, które uznaje się za podobne według kryteriów przyjętych przez prawodawcę. Równość w stanowieniu prawa oznacza zatem wyróżnianie poszczególnych klas podobnych podmiotów prawa w treści norm prawnych. Z kolei równość w stosowaniu prawa oznacza nakaz równego traktowania przez władze publiczne w indywidualnych przypadkach adresatów norm prawnych uznanych przez prawodawcę za podmioty podobne, czyli zaliczenie do jednej klasy istotnej. Oznacza to pomijanie w procesie stosowania prawa cech i sytuacji, które w świetle prawa są nieistotne, jak również prowadzenie postępowania w sposób rzetelny i bezstronny.

Równość stanowi logiczne następstwo stosowania jednego pravidła do wszystkich członków jednej kategorii istotnej, czyli realizacji zasady sprawiedliwości formalnej, akceptowalnej dla każdego niezależnie od wyznawanej koncepcji sprawiedliwości (M. Florczak-

Wątor, A. Grabowski, *Argumenty i rozumowania prawnicze w konstytucyjnym państwie prawa. Komentarz*, Kraków 2021, s. 1038).

Zasada równości jest fundamentalną zasadą przenikającą całe postępowanie sądowe, nie wyłączając regulacji związanej z kosztami procesu i pomocą prawną świadczoną z urzędu (tak w wyroku TK z dnia 16 sierpnia 2008 r., sygn. akt: P 37/07). Nie ulega zatem wątpliwości, że prawo do równego traktowania przez władze publiczne, w tym przez legislatywę, winno znajdować odzwierciedlenie w uchwalanych przepisach dotyczących wysokości wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w różnych sprawach i to niezależnie od tego, czy wykonuje on swoje ustawowe obowiązki, działając na podstawie umowy zawartej z klientem (z wyboru), czy na podstawie zlecenia Państwa (z urzędu), czy też reprezentuje Skarb Państwa, co ma miejsce w przypadku radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej .

Z zasadą równości wiąże się również zakaz dyskryminacji, który określany jest mianem postaci kwalifikowanej zasady wyrażonej w art. 32 ust 1 Konstytucji RP (por. wyrok TK z dnia 15 lipca 2010 r., sygn. akt: K 63/07). Dyskryminacja to nienadające się do zaakceptowania tworzenie różnych norm prawnych dla podmiotów prawa, które powinny być zaliczone do tej samej kategorii albo nierówne traktowanie podobnych podmiotów prawa w indywidualnych przypadkach, gdy zróżnicowanie nie znajduje podstaw w normach prawnych (tak w wyroku TK z dnia 7 lipca 2010 r., sygn. akt: K 63/07).

Różnicowanie sytuacji adwokatów świadczących pomoc prawną z urzędu i radców Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, poprzez określenie różnej wysokości opłat za takie same sprawy i w takich samych postępowaniach, narusza zasadę równości wyrażoną w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP i zasadę zakazu dyskryminacji wynikającą z art. 32 ust. 2 Konstytucji RP.

Urzeczywistnienie konstytucyjnej zasady równości w aspekcie będącym przedmiotem niniejszego wniosku powinno doprowadzić do wydania przez Ministra Sprawiedliwości przepisów wykonawczych, z których winno wynikać, że niezależnie od tego, czy adwokat został ustanowiony z urzędu, czy też jest pełnomocnikiem z wyboru, ma on prawo do równego traktowania. Konsekwencją tego powinno być ustalenie – na podstawie obowiązujących przepisów prawa – wynagrodzenia adwokatów ustanawianych z urzędu i z wyboru na równym poziomie z opłatami wskazanymi na wstępie niniejszego pisma. Tylko taka regulacja mogłaby spełniać kryterium równości i niedyskryminacji.

Dodam, że na przestrzeni ostatnich 20 lat wysokość wynagrodzenia pełnomocników regulowały trzy rozporządzenia:

- rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu,
- rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie,
- rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

Wprowadzenie pierwszego z wyżej wymienionych rozporządzeń nastąpiło w czasie, kiedy minimalne wynagrodzenie za pracę kształtowało się na poziomie 760 zł brutto miesięcznie. Minister Sprawiedliwości, ustalając wysokość wynagrodzenia adwokatów zarówno w sprawach prowadzonych z urzędu, jak i z wyboru, przyjął, iż wynagrodzenie to winno być odpowiednikiem określonej procentowej wartości minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Kolejne rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie pomimo tego, że przewiduje co prawda wyższe stawki, to faktycznie w zestawieniu z minimalnym wynagrodzeniem ukształtowanym wówczas na poziomie 1 750 zł brutto miesięcznie – te stawki zostały zdecydowanie obniżone.

Dla zobrazowania poszczególnych procentowych wartości wynagrodzenia pełnomocników posłuży niżej zaprezentowana tabela:

Tabela nr 1.

Rodzaj sprawy	Rok 2002 – minimalne wynagrodzenie 760 zł		Rok 2015 – minimalne wynagrodzenie 1 750 zł		Procentowa różnica stawek w roku 2015 względem roku 2002	
	Minimalna stawka wynagrodzenia pełnomocników	Jaki procent płacy minimalnej stanowiło wynagrodzenie pełnomocnika	Minimalna stawka wynagrodzenia pełnomocników	Jaki procent płacy minimalnej stanowiło wynagrodzenie pełnomocnika		
Wartość przedmiotu sprawy:						
1.	do 500 zł	60 zł	7,90%	90 zł	5,15%	-2,75%
2.	500 zł do 1 500 zł	180 zł	23,69%	270 zł	15,43%	-8,26%
3.	1 500 zł do 5 000 zł	600 zł	78,95%	900 zł	51,43%	-27,52%
4.	5 000 zł do 10 000 zł	1 200 zł	157,89%	1 800 zł	102,86%	-55,03%
5.	10 000 zł do 50 000 zł	2 400 zł	315,78%	3 600 zł	205,72%	-110,06%
6.	50 000 zł do 200 000 zł	3 600 zł	473,68%	5 400 zł	308,58%	-165,10%
7.	200 000 zł do 2 000 000 zł	7 200 zł	947,37%	10 800 zł	617,14%	-332,23%
8.	2 000 000 zł do 5 000 000 zł	7 200 zł	947,37%	15 000 zł	857,14%	-90,23%
9.	powyżej 5 000 000 zł	7 200 zł	947,37%	25 000 zł	1 428,57%	+481,20%

Inne sprawy cywilne:						
1.	Rozwód	360 zł	47,37%	720 zł	41,14%	-6,23%

2.	Przysposobienie	180 zł	23,69%	360 zł	20,57%	-3,12%
3.	Pozbawienie, ograniczenie władzy rodzicielskiej	120 zł	15,79%	240 zł	13,72%	-2,07%
4.	Ustalenie/zaprzeczenie ojcostwa	240 zł	31,58%	480 zł	27,43%	-4,15%
5.	Alimenty	60 zł	7,90%	120 zł	6,86%	-1,04%
6.	Stwierdzenie nabycia spadku	60 zł	7,90%	120 zł	6,86%	-1,04%
7.	Opróżnienie lokalu mieszkalnego	240 zł	31,58%	240 zł	13,72%	-17,86%
8.	Skarga na czynności komornika	120 zł	15,79%	80 zł	4,57%	-11,22%
9.	Ustalenie wypadku przy pracy	120 zł	15,79%	240 zł	13,72%	-2,07%
10.	Przywrócenie do pracy	180 zł	23,69%	180 zł	10,29%	-13,40%
11.	Sprawy o świadczenia pieniężne z ub. społ.	180 zł	23,69%	180 zł	10,29%	-13,40%
Sprawy karne w postępowaniu przygotowawczym:						
1.	Dochodzenie	180 zł	23,69%	360 zł	20,57%	-3,12%
2.	Śledztwo	300 zł	39,48%	600 zł	34,29%	-5,19%
3.	Sprawy o wykroczenia	90 zł	11,85%	180 zł	10,29%	-1,56%
Sprawy karne w postępowaniu sądowym:						
1.	W postępowaniu szczególnym	360 zł	47,37%	720 zł	41,14%	-6,23%
2.	W sprawach o wykroczenia	180 zł	23,69%	360 zł	20,57%	-3,12%
3.	W postępowaniu zwyczajnym	420 zł	55,26%	840 zł	48,00%	-7,26%
4.	Przed sądem okręgowym (jako II instancja)	420 zł	55,26%	840 zł	48,00%	-7,26%
5.	Przed sądem okręgowym (jako I instancja)	600 zł	78,95%	1 200 zł	68,57%	-10,38%
6.	Przed Sądem Najwyższym	600 zł	78,95%	1 200 zł	68,57%	-10,38%
Sprawy karne w postępowaniu wykonawczym:						
1.	Odroczenie wykonania kary	180 zł	23,69%	360 zł	20,57%	-3,12%
2.	Warunkowe przedterminowe zwolnienie	120 zł	15,79%	240 zł	13,72%	-2,07%

3.	Zatarcie skazania	120 zł	15,79%	240 zł	13,72%	-2,07%
4.	Ułaskawienie	240 zł	31,58%	480 zł	27,43%	-4,15%

Minister Sprawiedliwości wprowadził zróżnicowanie wysokości wynagrodzeń pełnomocników, uzależniając je od podstawy umocowania do działania, co jest rozwiązaniem błędnym. O braku podstaw do różnicowania wysokości wynagrodzenia adwokatów na przestrzeni ostatnich kilku miesięcy wypowiedział się kilkakrotnie Trybunał Konstytucyjny oraz Sąd Najwyższy. Analiza dotychczasowych orzeczeń prowadzi do wniosku, iż niezbędnym jest ujednoczenie stawek w sprawach z urzędu i ustalenie ich na poziomie stawek z wyboru. Wszak nakład pracy pełnomocnika nie jest zróżnicowany w zależności od tego, na jakiej podstawie pełnomocnik pełni swoją rolę procesową.

Aktualnie zachodzi potrzeba ustalenia stawek w sprawach prowadzonych z urzędu na poziomie stawek dla spraw prowadzonych z wyboru. Biorąc pod uwagę, że na przestrzeni ostatnich 8 lat doszło do istotnych zmian gospodarczych, znacznego wzrostu kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, wprowadzenia nowych danin publicznych, wzrostu płacy minimalnej, materiałów biurowych, cen energii elektrycznej, gazu i paliwa niezbędne jest nie tylko ustalenie wysokości stawek z urzędu na poziomie stawek z wyboru, ale jednocześnie **urealnienie** stawek przewidzianych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę bez jednoczesnego wzrostu wynagrodzeń pełnomocników powoduje kolejny, niczym nieuzasadniony, realny spadek wynagrodzeń przy jednoczesnym wzroście kosztów prowadzenia działalności gospodarczej.

Urealnienie wysokości wynagrodzenia pełnomocników wymaga co najmniej działań mających na celu podwyższenie ich do takiego poziomu, jaki przewidział Minister Sprawiedliwości w 2015 r. przy przyjęciu wysokości minimalnego wynagrodzenia na poziomie 3 600 zł brutto miesięcznie (od dnia 1 lipca 2023 r.).

Dla zobrazowania poszczególnych procentowych wartości wynagrodzenia pełnomocników posłuży niżej zaprezentowana tabela:

Tabela nr 2.

Rodzaj sprawy		Rok 2023 – minimalne wynagrodzenie od 1 lipca 2023- 3600zł			
		Aktualna stawka wynagrodzenia pełnomocników	Procent płacy minimalnej, jaki stanowi wynagrodzenie pełnomocnika od 1 lipca 2023r.	Propozycja wysokości stawki wynagrodzenia pełnomocników od 1 lipca 2023r. przy zachowaniu procentowych stawek z 2015 r.	Procent płacy minimalnej, jaki stanowiłoby wynagrodzenie pełnomocnika przy zachowaniu stawek z 2015 r.
Wartość przedmiotu sprawy:					
1.	do 500 zł	90 zł	2,50%	185,40 zł	5,15%
2.	500 zł do 1 500 zł	270 zł	7,50%	555,48 zł	15,43%
3.	1 500 zł do 5 000 zł	900 zł	25,00%	1 851,00 zł	51,43%
4.	5 000 zł do 10 000 zł	1 800 zł	50,00%	3 702,00 zł	102,86%
5.	10 000 zł do 50 000 zł	3 600 zł	100,00%	7 405,00 zł	205,72%
6.	50 000 zł do 200 000 zł	5 400 zł	150,00%	11 108,00 zł	308,58%
7.	200 000 zł do 2 000 000 zł	10 800 zł	300,00%	22 217,00 zł	617,14%
8.	2 000 000 zł do 5 000 000 zł	15 000 zł	416,67%	30 852,00 zł	857,14%
9.	powyżej 5 000 000 zł	25 000 zł	694,45%	51 428,00 zł	1 428,57%
Inne sprawy cywilne:					
1.	Rozwód	720 zł	20,00%	1 481,40 zł	41,14%
2.	Przysposobienie	360 zł	10,00%	740,88 zł	20,57%
3.	Pozbawienie, ograniczenie władzy rodzicielskiej	240 zł	6,67%	493,92 zł	13,72%
4.	Ustalenie/zaprzeczenie ojcostwa	480 zł	13,33%	987,48 zł	27,43%
5.	Alimenty	120 zł	3,33%	240,00 zł	6,86%
6.	Stwierdzenie nabycia spadku	120 zł	3,33%	240,00 zł	6,86%
7.	Opróżnienie lokalu mieszkalnego	240 zł	6,67%	493,92 zł	13,72%
8.	Skarga na czynności komornika	80 zł	2,22%	164,52 zł	4,57%
9.	Ustalenie wypadku przy pracy	240 zł	6,67%	493,92 zł	13,72%

10.	Przywrócenie do pracy	180 zł	5,00%	370,44 zł	10,29%
11.	Sprawy o świadczenia pieniężne z ub. społ.	180 zł	5,00%	370,44 zł	10,29%
Sprawy karne w postępowaniu przygotowawczym:					
1.	Dochodzenie	360 zł	10,00%	740,52 zł	20,57%
2.	Śledztwo	600 zł	16,67%	1 234,44 zł	34,29%
3.	Sprawy o wykroczenia	180 zł	5,00%	370,44 zł	10,29%
Sprawy karne w postępowaniu sądowym:					
1.	W postępowaniu szczególnym	720 zł	20,00%	1 481,40 zł	41,14%
2.	W sprawach o wykroczenia	360 zł	10,00%	740,88 zł	20,57%
3.	W postępowaniu zwyczajnym	840 zł	23,33%	1 728,00 zł	48,00%
4.	Przed sądem okręgowym (jako II instancja)	840 zł	23,33%	1 728,00 zł	48,00%
5.	Przed sądem okręgowym (jako I instancja)	1 200 zł	33,33%	2 468,52 zł	68,57%
6.	Przed Sądem Najwyższym	1 200 zł	33,33%	2 468,52 zł	68,57%
Sprawy karne w postępowaniu wykonawczym:					
1.	Odroczenie wykonania kary	360 zł	10,00%	740,52 zł	20,57%
2.	Warunkowe przedterminowe zwolnienie	240 zł	6,67%	493,92 zł	13,72%
3.	Zatarcie skazania	240 zł	6,67%	493,92 zł	13,72%
4.	Ułaskawienie	480 zł	13,33%	987,48 zł	27,43%

Analiza powyższych wyliczeń prowadzi do wniosku, że utrzymanie wynagrodzenia na poziomie z 2015 r. przy przyjęciu, że minimalne wynagrodzenie od dnia 1 lipca 2023 r. będzie na poziomie 3 600 zł brutto miesięcznie spowoduje kolejne obniżenie stawek adwokackich – w większości przypadków o ponad 50%.

W związku z powyższym pierwszym krokiem powinno być urealnienie wysokości stawek w oparciu o przedstawione propozycje.

Stawki za świadczenie pomocy prawnej z urzędu od lat pozostają na rażąco niskim poziomie, często niegwarantującym nawet zwrotu kosztów ponoszonych przez adwokatów, którzy świadczą pomoc prawną z urzędu. Praca adwokatów w sprawach z urzędu jest niezbędna i gwarantuje równy dostęp obywateli do sprawiedliwego sądu, nie jest jednak postrzegana jako istotny element wymiaru sprawiedliwości, biorąc pod uwagę wysokość otrzymywanego przez adwokatów z tego tytułu wynagrodzenia.

Zwracam się do Pana Premiera z apelem o pilne – w porozumieniu z samorządem adwokackim – podjęcie działań legislacyjnych, które realnie i niezwłocznie spowodują zmianę tej sytuacji, a także będą informacją dla obywateli, że Państwo zapewnia im adekwatnie opłaconą pomoc prawną z urzędu.

Nie do zaakceptowania jest sytuacja, w której Minister Sprawiedliwości poprzez kształtowanie wysokości wynagrodzeń za świadczenie pomocy prawnej z urzędu deprecjonuje zarówno świadczenie pomocy prawnej z urzędu przez adwokatów, jak też szczególną sytuację beneficjentów tej pomocy prawnej.

Deklaruję gotowość do współpracy przy zmianie obecnych uregulowań.

Z poważaniem